

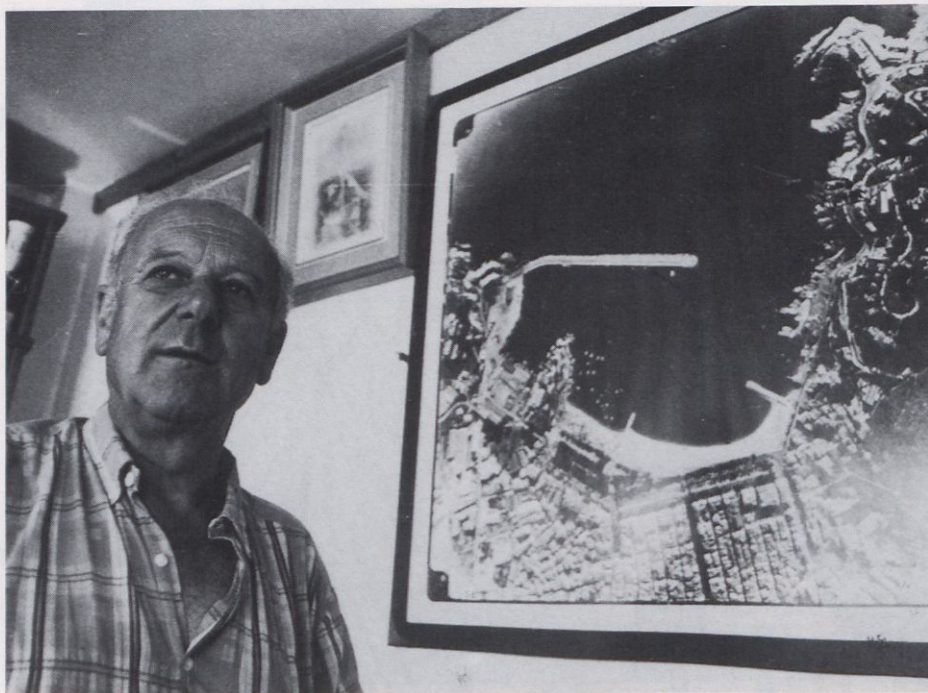
ta emoció com Albó s'estima la Casa i com hi és estimat. És un lloc per visitar, l'Escola, un edifici de tall moderadament neoclàssic amb la pulcritud de les coses ben guardades —llibres, cartes marines, sextants i octants, enormes miniatures de velers, màquines de vapor, cabrestants... Hi ha un aire recollit, serè, respectat, potent en fi, al pati central, a les galeries, als despatxos. Ara: actualment només hi ha un alumne de Girona que estudia màquines i cap ni un a nàutica...

—Els estudis de Nàutica duraven tres anys, a més de dos anys de ser embarcat com agregat, fent almenys dos cents cinquanta dies de mar, de navegació. Tot això s'havia de demostrar amb certificats del "rol" del vaixell o vaixells on l'alumne havia trobat plaça, cosa aquesta que no era gens fàcil... Jo ho havia provat en diverses companyies armadores sense resultat —entre elles la "Condeminas", que anys a venir em van demanar que manés un vaixell seu i vaig dir que sí— fins que vaig embarcar-me en el "Mare Nostrum", un vapor petit de cinc-centes tones i vaig sumar-hi força dies de mar fent Barcelona-Tànger-Casablanca-Livorno i ports intermitjos. Això era l'any 1954. Fèiem càrrega general, però vet aquí, que el "Mare Nostrum" va ser transformat en vinater, és a dir, per al transport del vi, i li canviaren el nom a "Tinto"... No ho sé del cert però em sembla que el "Tinto" un dia va decidir anar-se'n a pico.

Sí, no hi ha res tan formós com navegar, la soletat, la noblesa del mar. Trobar-te jove, engrescat, al pont d'un vaixell que pilotes amb cent-cinquanta metres d'eslora al teu davant i sota teu, i tota la volta del cel al damunt, sigui nit sigui dia: és el paradís. Però a baix, a les màquines, el món negre dels fogoners en els vaixells de carbó, era l'infern. Un paradís possible i un infern segur a cada vaixell...

I desembarcar també és una gran cosa. Marsella per exemple, el Vieux Port, la Cannebière, pujar a Nostra Dona de la Guarda. Hi vaig trobar espanyols per allà, algun d'ells català, exiliats de la nostra guerra i s'enyoraven...

Com alumne vaig navegar en el "Ricardo R" de la casa Ramos. Fèiem el Musel on carregàvem carbó per Sevilla, Guadalquivir amunt —és molt bonic navegar rius— i un cop descarregats anàvem en llast a carregar pirites de Riotinto a Huelva o a un carregador que en diuen La Laja, Guadiana endins, frontera amb Portugal. Les pirites

anaven al Nord, i així fèiem viatge gairebé rodó. Astúries és una gran terra, molt bonic tot i la gent és molt bona, molt sencera. Mentre el vaixell carregava el Musel, agafàvem aquell famós tramvia que anava a Gijón, a passar-nos-la bé. Alguna vegada havíem anat al teatre Jovellanos, a veure bon teatre. Ens ho passàvem bé, sí, i vam córrer Astúries i pujar als llacs de Covadonga. Anys més tard hi he portat la lolanda (la muller) perquè vegés tot allò.

El rostre de l'home s'eixampla de satisfacció en el record quan els ulls li brillen i està a prop de l'emoció i el somriure horitzontal se li allarga. La conversa de l'Albó és com una olla que bull i vessa, continua, amb força inacabable amb la remor del mar al fons. Estima el mar («si tornés a ser jove, tornaria a navegar, sempre»), estima la casa seva, a Fonteta, i el seu viure a Sant Feliu, aquesta badia...

—Ja d'oficial vaig continuar amb Ramos, el Ramón Alonso R., fent línies curtes fins que, oferint-me per carta, rebo resposta afirmativa d'una companyia noruega. Vaig anar a Copenhague a embarcar-me de tercer oficial en el "Borgestad", un petrolier de 16.000 tones. Gent estranya els noruegs, no pas mala gent però terribles bebedors, almenys els que navegaven o els que em tocaren a mi. Hi vaig estar tres anys i en desembarcar-me, el capità em va donar un certificat en el que entre altres coses hi deia que jo parlava força bé el norueg i que era abstemi... Amb

el "Borgetad" va acomplir-se allò del navegar ample i llarg del meu temps de Fonteta. Beaumont, Port Arthur, Corpus Christi a Texas, Seven Islands al Canadà, viatges a Haifa, a Israel, amb petroli fent la volta pel Cap de Bona Esperança. Vaig estar a la gran refinaria d'Abadan, a la Pèrsia de Mossadecq, després de la guerra del Canal. Vaig portar gasolina de 112 octans de la refinaria de Delaware als Estats Units i vam descarregar-lo a Constantinoble. I també he navegat algun gran riu africà, el Congo, per exemple.

Aquest personatge és imprevisible. Fa anys que el tracto i mai no m'havia prolixat aquestes navegacions. Ha fet navegació fluvial pels grans rius africans i també ha navegat per l'Índic. Són els mars i els rius de les grans narracions de Joseph Conrad: concretament, el "Patna", el vaixell del pseudo-naufregi del qual arrenca la història de "Lord-Jim", que navegava el Golf Pèrsic amb pelegrins de la Meca quan va passar el percàs. Són també els mars de "La Follia d'Almayer", del "El negre del 'Narcissus' "...

—Una vegada, en un mes vam passar totes les estacions de l'any, anant de l'Índic a l'Atlàntic i travessant l'Equador, primer cap al sud i després cap al nord, això abans i passat el 21 de setembre. Compta-ho i veuràs com és possible (efectivament ho és: vas de l'hemisferi Nord al Sud abans del 21 de setembre i del sud al nord passat el vint-i-ú i tens primavera i estiu al Nord de l'Equador i tardor i hivern al